

А.В. Король, викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ В УКРАЇНІ

В останні десятиріччя у світовій освітній системі з огляду на соціально-економічні потреби й розвиток нових засобів навчання почала розвиватися дистанційна форма отримання професійної освіти. В її основі лежать знання про інформаційне середовище, закони його функціонування, вміння орієнтуватися в інформаційних потоках. У системі освіти дистанційне навчання відповідає принципу гуманізму, згідно з яким ніхто не повинен позбавлятися можливості навчатися через бідність, географічну або тимчасову ізолюваність, соціальну незахищеність та неможливість відвідувати освітні установи з причин фізичних вад або зайнятості виробничими чи особистими справами.

Дистанційне навчання (ДН) є формою освіти, поряд з очною та заочною, за якою в освітньому процесі використовуються кращі традиційні та інноваційні засоби і форми навчання, що ґрунтуються на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях.

Основою освітнього процесу в ДН є цілеспрямована й контрольована інтенсивна самостійна робота студента, котрий може навчатися в зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом, маючи комплект спеціальних засобів навчання й погоджену можливість контакту з викладачем.

Дистанційне навчання – електронний варіант очного або заочного навчання, що адаптує традиційні форми занять та паперові засоби навчання в телекомунікаційні. Дистанційне навчання покликане вирішувати специфічні завдання стосовно розвитку творчої складової освіти й проблеми, складні для розв'язання у звичайному навчанні, зокрема:

- підсилення активної ролі студента у власній освіті;
- різке збільшення обсягу доступних освітніх масивів, культурно-історичних досягнень людства, доступ до світових культурних та наукових скарбів;
- отримання можливості спілкування студентів з педагогами-професіоналами, з ровесниками-однодумцями, консультування у фахівців високого рівня;
- збільшення евристичної складової навчального процесу;
- більш комфортні, порівняно з традиційними, умови для творчого самовираження студента.

Важлива роль у процесі навчання належить телекомунікації. Від неї залежить не тільки оперативність доставки навчального матеріалу, але і якість самого навчання.

Характерними рисами дистанційного навчання є гнучкість, модульність, економічна ефективність, нова роль викладача, спеціалізований контроль якості освіти.

Дистанційне навчання ґрунтується на таких принципах:

- принцип гуманістичності навчання;
- принцип пріоритетності педагогічного підходу при проектуванні освітнього процесу в СДО;
- принцип педагогічної доцільності застосування нових інформаційних технологій;
- принцип забезпечення безпеки інформації;
- принцип відповідності технологій навчання;
- принцип мобільності навчання;
- принцип неантагоністичності дистанційного навчання.

Якість дистанційного навчання залежить від дотримання певних педагогічних вимог, таких як: заохочення контактів між студентами й викладачами; розвиток співробітництва студентів; використання активних засобів навчання; швидкий зворотний зв'язок; ефективне використання часу; висока мотивація; урахування здібностей студентів і шляхів навчання. Система дистанційного навчання конкретного ВНЗ включає такі види забезпечення: методичне, програмне, технічне, інформаційне, організаційне.

Дистанційне навчання – це технологія, що базується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та сучасні телекомунікації для доставки навчального матеріалу та спілкування. Для цієї технології характерна сильна пізнавальна мотивація, що створюється мережею Інтернет, та якість підготовки фахівця. Це і робить дистанційне навчання технологією навчання XXI століття. Заслуговує на увагу і той факт, що своєю посиленою мотивацією дистанційне навчання відрізняється від заочного. Йому властиве значне посилення соціально значущих мотивів: ділового, пізнавального, співробітництва, самореалізації та розвитку, афіліації, самоствердження й комунікативності.

Загалом дистанційне навчання характеризується високим професіоналізмом, прагненням до співробітництва, самоствердженням і високим рівнем комунікації з колегами.